

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

Мр Бобан М. Милошевић
Машинска техничка школа „15. мај“, Ниш
Др Зоран Стојковић
Универзитет Мегатренд, Факултет за менаџмент, Зајечар

АНАЛИЗА СТРАТЕГИЈЕ УПИСА У СРЕДЊЕ ШКОЛЕ И ТЕНДЕНЦИЈЕ ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ НИШУ

Апстракт

У запошљавању незапослених лица трећег степена стручности машинске струке у граду Нишу предњаче аутомеханичари, док оператери машинске обраде (оглед) и механичари гасо и пнеумо енергетских постројења теже долазе до запошљења.

Кључне речи: запошљавање, механички инжењеринг, образовни профил.

ЈЕЛ Класификација: М12, I21

STRATEGY ANALYSIS SECONDARY SCHOOL ENROLLMENT AND EMPLOYMENT AND TRENDS IN THE CITY ARE NOT

Abstract

In employment of unemployed persons with third level of education in the city of Nish leading automechanics, while mashine operators (experiment) and mechanics of air and pneumatic power plants tend to get the job.

Key words: employment, mechanical engineering, educational profile.

Увод

Запошљавање незапослених лица као економски проблем у Србији није нов. Прелаз на тржишни концепт привређивања и афирмација тржишта рада у Србији учинили су повећање незапослености, која је код нас и иначе врло висока. Очекује се да ће се тренд раста незапослености наставити и у наредном периоду, собзиром да је дошло до пада економске активности узслед глобалне кризе.

Имајући у виду напред изнето, намера аутора је да анализира стратегију уписа ученика у средње школе у контексту могућности запошљавања незапослених лица трећег степена стручности машинске струке у граду Нишу.

Структура уписне стратегије и незапосленост

У граду Нишу школују се ученици трећег степена стручности машинске струке у три средње школе:

1. Машинска техничка школа „15. мај“ у Нишу, Ул. Београдска бр.22;
2. Машинска школа у Нишу, Ул. Шумадијска бр.1А.;
3. Техничка школа „12. фебруар“ у Нишу, Ул. Александра Медведева бр.22.

У раду је анализирана структура уписне стратегије у ове три школе, на основу Одлуке о упису ученика у средње школе за текућу школску годину Министарства просвете Владе Републике Србије у Београду.

Обрађени су подаци о упису и структуралној заступљености образовних профила машинске струке за следеће школске године:

2006/2007., 2007/2008., 2008/2009. и 2009/2010., што представља један образовни циклус.

Обрађени су подаци о структури и броју свршених ученика у ове три школе за следеће школске године:

2005/2006., 2006/2007., 2007/2008. и 2008/2009.

Национална служба за запошљавање Филијала у Нишу је приказала:

1. Број незапослених лица машинске струке трећег степена стручности крајем 2005., 2006., 2007., 2008. и 2009. г.

2. Број незапослених лица машинске струке трећег степена стручности која су наша посао у струци у току 2005., 2006., 2007., 2008. и 2009. г.

Иначе, незапосленост представља разлику између понуде радне снаге и тражње за њом, односно незапосленост представља вишак понуде над тражњом за радном снагом на тржишту рада.¹

Табела бр. 1. Број ученика који су завршили трогодишње образовање на територији Града Ниша, у три средње школе у којима се образују ученици за подручје рада машинство и обрада метала :

Школска година 2005/2006.

1. Аутолимар (3 године)-----	18 ученика
2. Аутомеханичар (3 године)-----	28 ученика
3. Оператер машинске обраде-оглед (3 године)-----	17 ученика
4. Механичар грејне и расхладне технике (3 године)-----	28 ученика
5. Механичар гасо и пнеумоенергетских постројења (3 године)---	21 ученик
6. Механичар радних машина (3 године)-----	14 ученика
7. Механичар оптике (3 године)-----	22 ученика
8. Прецизни механичар (3 године)-----	13 ученика
9. Механичар шинских возила (3 године)-----	20 ученика
10. Машинбравар/Бравар (3 године)-----	19 ученика

Школска година 2006/2007.

1. Аутолимар (3 године)-----	6 ученика
2. Аутомеханичар (3 године)-----	37 ученика
3. Механичар грејне и расхладне технике (3 године)-----	28 ученик
4. Механичар гасо и пнеумоенергетских постројења (3 године)---	13 ученика

Школска година 2007/2008.

1. Аутомеханичар (3 године)-----	27 ученика
2. Оператер машинске обраде-оглед (3 године)-----	14 ученика
3. Механичар грејне и расхладне технике (3 године)-----	26 ученика

¹ Митровић, Љ. и С. Митровић, (Не)запосленост у условима глобалне економске кризе у Србији, часопис „Економика“ Ниш, бр. 4/2011, стр. 117.

4. Механичар гасо и пнеумоенергетских постројења (3 године)---- 16 ученика

Школска година 2008/2009.

1. Аутолимар (3 године).----- 10 ученика
2. Аутомеханичар (3 године)----- 46 ученика
3. Механичар грејне и расхладне технике (3 године)----- 28 ученика

Подаци о стању запошљавања стручњака трећег степена образовања машинске струке за град Ниш, које обрађује Национална служба за запошљавање Филајала у Нишу показују:

1. Број незапослених лица машинске струке трећег степена стручности крајем 2005.,2006.,2007,2008. и 2009. г.

2. Број незапослених лица машинске струке трећег степена стручности која су нашла посао у струци у току 2005.,2006.,2007,2008. и 2009. г.

Образовни профили, код Националне службе за запошљавање, означене су шифрама, као што су:

1. Аутолимар АУЛМ (3 године).-----301816
2. Аутомеханичар АУМХ (3 године)-----302220
3. Оператер машинске обраде-оглед ОПМО (3 године)-----301851
4. Механичар грејне и расхладне технике МГРТ (3 године)-----302273
5. Механичар гасо и пнеумоенергетских постројења МГПП (3 године)--302263

Табела. бр. 2. Број запослених лица машинске струке трећег степена стручности према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Ниш за временски период од 12/2005.г. до 12/2009.г.

Образовни профил	Шифра обр.проф.	Запошљавање по образовним профилима				
		12/2005.	12/2006.	12/2007.	12/2008.	12/2009.
		Укупно	Укупно	Укупно	Укупно	Укупно
АУЛМ	301816	22	18	12	6	16
АУМХ	302220	159	146	160	154	127
ОПМО	301851	1	3	0	1	0
МГРТ	302273	12	12	14	15	6
МГПП	302263	0	0	1	2	1

Табела. бр. 3. Анализа броја ученика трећег степена стручности који су завршили школовање, броја незапослених, броја запослених и броја уписаних ученика.

Аутолимар

	2005 / 06	2006 / 07	2007 / 08	2008 / 09	2009 / 10
I	18	6	/	10	/
II	110	119	122	125	98
III	22	18	12	6	16
IV	/	18	17	/	/

Аутомеханичар

	2005 / 06	2006 / 07	2007 / 08	2008 / 09	2009 / 10
I	28	37	27	16	/
II	337	343	348	336	278
III	159	146	160	154	127
IV	/	48	46	60	43

Оператер машинске обраде (оглед)

	2005 / 06	2006 / 07	2007 / 08	2008 / 09	2009 / 10
I	17	/	14	/	/
II	2	5	6	3	5
III	1	3	/	1	/
IV	/	/	/	16	14

Механичар грејне и расхладне технике

	2005 / 06	2006 / 07	2007 / 08	2008 / 09	2009 / 10
I	28	28	26	28	/
II	81	74	65	61	48
III	12	12	14	15	6
IV	/	31	30	30	20

Механичар гасо и пнеумо - енергетских постројења

	2005 / 06	2006 / 07	2007 / 08	2008 / 09	2009 / 10
I	21	13	16	/	/
II	6	10	12	12	10
III	/	/	1	2	1
IV	/	/	/	/	7

Легенда:

I - број ученика који су завршили трогодишње образовање на територији Града Ниша, у три средње школе у којима се образују ученици за подручје рада машинство и обрада метала;

II - број незапослених лица машинске струке трећег степена стручности према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Ниш, за временски период од 12 / 2005. г. до 12 / 2009. г.

III - број запослених лица машинске струке трећег степена стручности према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Ниш, за временски период од 12 / 2005. г. до 12 / 2009. г.

IV - број уписаних ученика на територији Града Ниша, у три средње школе у којима се образују ученици за подручје рада машинство и обрада метала;

Упоредне анализе и разматрања

Од образовних профила на трећем степену стручности машинске струке у граду Нишу, према евиденцији о запошљавању, Националне службе за запошљавање Филијала Ниш, најбољи однос између броја ученика и броја запослених је код Аутомеханичара.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године матурирало је 1642 ученика.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године запослио се 746 ученика.

Од образовних профила на трећем степену стручности машинске струке у граду Нишу, према евиденцији о запошљавању, Националне службе за запошљавање Филијала Ниш, највећи несклад између броја ученика и броја запослених је код Механичара гасо и пнеумоенергетских постројења.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године матурирало је 50 ученика.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године запослио се 4 Механичара гасо и пнеумоенергетских постројења.

Занимање Оператер машинске обраде уведено је у образовни систем као оглед.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године матурирало је 31 ученика.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године запослило се 5 Оператера машинске обраде, што није оправдало очекивања огледног образовног профила.

Увођење огледа Оператер машинске обраде није оправдало очекивања у смислу потреба за тим образовним профилем у граду Нишу.

Од образовних профила на трећем степену стручности машинске струке у Граду Нишу, према евиденцији о запошљавању, Националне службе за запошљавање Филијала Ниш, најбољи однос између броја ученика и броја запослених је код Аутомеханичара.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године матурирало је 1642 ученика.

Од 2005/2006. године до 2008/2009. године запослио се 746 ученика.

Увођење огледа Оператер машинске обраде није оправдало очекивања у смислу потреба за тим образовним профилем у Граду Нишу.

Закључак

Незапосленост представља један од највећих проблема нашег друштва. Прелаз на тржишни концепт привређивања и афирмација тржишта рада, допринели су повећању незапослености и у земљи и у граду Нишу. Тако је незапосленост у Нишу достигла историјски максимум.

Од образовних профила на трећем степену стручности машинске струке у граду Нишу, Национална служба за запошљавање регистровала је најбољи однос између броја свршених ученика и броја запослених код аутомеханичара, док је највећи несклад забележен код Механичара гасо и пнеумоенергетских постројења.

Увођење огледа Оператер машинске обраде није оправдало очекивања у смислу потреба за тим образовним профилом у граду Нишу.

Отуда је неопходно, уз очекивани опоравак привреде, ревидирати и стратегију уписа у складу са потребама тржишта рада.

Литература

1. Просветни преглед - Конкурс за упис у средње школе 2005/2006.- Министарство просвете и спорта Републике Србије, Београд 2005.године.
2. Просветни преглед - Конкурс за упис у средње школе 2006/2007.- Министарство просвете и спорта Републике Србије, Београд 2006.године.
3. Просветни преглед - Конкурс за упис у средње школе 2007/2008.- Министарство просвете и спорта Републике Србије, Београд 2007.године.
4. Просветни преглед - Конкурс за упис у средње школе 2008/2009.- Министарство просвете и спорта Републике Србије, Београд 2008.године.
5. Митровић, Ј. и С. Митровић, *(Не)запосленост у условима глобалне економске кризе у Србији*, часопис „Економика“ Ниш, бр. 4/2011,